

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною
Лексикологія з порівняльним компонентом**

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	03 – гуманітарні науки
спеціальність	035 – філологія
освітня програма	англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
спеціалізація	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	іноземних мов

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.

“28” серпня 2023 року, протокол № 1

Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

В.о. завідувача кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

Ірина МОРОЗОВА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 15

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Харків – 2023

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити*.

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу та виконання індивідуальних самостійних завдань.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни та включають виконання контрольних робіт – індивідуальних завдань, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Лексикологія з порівняльним компонентом». Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для студентів складає 3 кредити. Обсяг самостійної роботи на денному відділенні складає 58 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

	Денна
Тема 1. Лексикологія у системі лінгвістичних дисциплін. Базові поняття та принципи сучасної лексичної семантики.	14
Тема 2. Функціональні принципи лексикології	14
Тема 3. Словотвір і фразеологія в англійській та українській	15
Тема 4. Етимологічний склад англійської та української мов	15
Усього годин	58

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Завдання	Кількість годин	Форма контролю
		Денна форма	
1	Порівняти семантичні структури англійських слів та їхніх українських відповідників. Порівняти синонімічні ряди в англійській та українській мовах. Порівняти антонімічні пари в англійській та українській мовах. Порівняти типи омонімів в англійській та українській мовах.	14	Включено до підсумкового контролю

2	Проаналізувати типи зміни значення англійських та українських слів. Навести приклади англійських розмовних слів, сленгізмів, неологізмів та дібрати до них українські відповідники. Навести приклади англійських історизмів, архаїзмів, термінів та дібрати до них українські відповідники.	14	Включено до підсумкового контролю
3	Піддати морфемному та дериваційному аналізу англійські слова та їхні українські відповідники, визначити спільні риси та/або відмінності. Дібрати англійські слова, утворені шляхом афіксації, та порівняти їх (за способом словотвору) з українськими відповідниками. Дібрати англійські слова, утворені шляхом конверсії, та порівняти їх (за способом словотвору) з українськими відповідниками. Проаналізувати способи відтворення англійських аббревіатур українською мовою. Дібрати англійськомовні фразеологічні / пареміологічні одиниці та проаналізувати їхні можливі українськомовні відповідники.	15	Включено до підсумкового контролю
4	Дібрати англійські слова та їхні українські відповідники та порівняти їх за типом (питомі / запозичені), за джерелом походження та ступенем асиміляції (для запозичених слів).	15	Включено до підсумкового контролю
	Разом	58	–

Вимоги до студентів:

Під час виконання самостійної роботи студенти мають навчитися працювати зі словниками, включаючи електронні; працювати з підручниками та посібниками з теоретичних аспектів аналізу тексту, літературними енциклопедіями, укладеними вітчизняними та зарубіжними авторами, правильно оформлювати роботи та список літератури.

Форми контролю та критерії оцінювання

Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Список літератури

Базова

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов (посібник для перекладацьких відділень вузів). Вінниця : Нова книга, 2003. 160 с.
2. Квеселевич Д. І. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: Modern English Lexicology in Practice: навч. пос. Вінниця : Нова книга, 2001. 127 с.
3. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посібник. Вінниця : Нова книга, 2003. 464 с.
4. Раєвська Н. М. Лексикологія англійської мови. Київ : Вища школа, 1979. 303 с.
5. Шевченко Л. Ю., Різун В. В., Лисенко Ю. В. Сучасна українська мова / за ред. О. Д. Пономаріва. Київ : Либідь, 1993. 336 с.

Допоміжна

1. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови : підруч. для ін-тів і фак. інозем. мов. Харків : Основа, 1993. 255 с.
2. Fischer R. Lexical change in present-day English: A corpus-based study of the motivation, institutionalization, and productivity of creative neologisms: Tübingen: Narr, 1998. IX, 209 с.
3. Lewis N. Instant word power. New York etc. : Signet, 1981. XIV, 386 с.

Інформаційні ресурси

1. Oxford Dictionaries online. URL: <http://oxforddictionaries.com/>
2. Cambridge Dictionary Online. URL: <http://dictionary.cambridge.org/>
3. Longman English Dictionary Online. URL: <http://www.ldoceonline.com/>
4. Merriam-Webster online. URL: <http://www.merriam-webster.com/>
5. Snappy Words. URL: <http://www.snappywords.com/>
6. Time Magazine Corpus of American English. URL: <http://corpus.byu.edu/time/>
7. Wordia URL: <http://www.wordia.com/>